Csütörtök. 121. Szám. December 1-jén, 1859.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

SZERKESZTŐI SZÁLLAS: Ó-vár, Vizi-utcza. 231. szám, első emeletben

Megjelen e lap hetenkint kétszer, u. m. Vasárnap és Csütörtökön. Ára évenegyedre 3 ft o. é. Hirdetési dr: szonkinti 7 kr, s ahányszor hirdetés más 50 kr befizetődik. Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezeltetik.

KIADÓ-HIVATAL: Kiséprutcza, STEIN J. könyvkereskedése.

(D.) **Szemle.** Erdély megtitte már régóta ohajtott évfizedes ünnepét. Visszautazott vidékeire a nemzet azon szép, értelmiségre, mely a tudomány czéljából létesitett országos intézetünk irányában hő érdeklettségre állat nemzettünk emelkedett műveltségének s komoly gondolkozásmódjának fényes tanujelét adta.

E sorok iroja is már évek előtt átlátva azt, hogy egyedül az irodalom fejlettsége állat képviselt nemzeti műveltség az, mely felülállván a politikai viszontagságokon a nemzet életgyökerét a haza azent földjében legszilárdabbnak hogyökezteti; benső meggyőződése öszttonőül — habár minden remény nélkül — emelte szerény szavát egy Erdélyben létesitendő tudományos irányu tűzpont szükségessége mellett. Erdély Széchenyiének éppen akkor ápolt nagy czéljavat öszhangoztatok egy részben ohajtásaink, ó nnga a haza előtt felmutatta a tecudot, s a közlekesedés bebizonyitotta, hogy Erdély minden időben érti és érzi feladatát. Ugyanazon magas szellemi férfiu szilárdabb lendülteet kivánván adni a napi irodalomnak, szorgalmazta egy kebelbeli politikai lap létesitését. A hazafi kötelesség elvégre e sorok iroját szólitá fel e tére, mely ha adott elég keserüséget, de adott egy nagy örömet is: azt, hogy Erdély részvéte minket szilárd kitartassal apolt és hordozott meleg kebelén.

Hő buzgalmunk az Erdélyben meglendiltett irodalom erdekéért reánk azon sajátságos vádját hozta kisebb iroi türedékeinek, hogy mi iroi separatismusra törekszünk. Mi elmondottuk már akkor, hogy az irodalom a nemzet fényes, mely minél tübb ponton világit, annál nagyobb a nemzet világossága; visszautasitottuk azon idétlen fogalmat, mintha a mivelség fényének központositása lehető és tűrvös volna. Es ma a nézetünk ha, mely mellett pár év előtt lapjainkban többször kellett szót emelnünk, most a magyar nemzet egyik legnagyobb tekintélyének baró Eötvös Józsefnek az egyetlenlüket tűrvőlő szép szónoklata által eszmeröl eszmére mintegy szentesitve lőn.

Irodalmunknak ezen kezünk alatt álló napi organja által, mi mindig lelkesedéssel kisértük azon nemes férfiakat, kik a Muzeum-egylet, ezen Erdélyre nézve. oly igen fontos szellemi tüzhely kivirása, s alitalában a nemzeti mivelődés czélok mellett kitűzve, az idő és körülmények meredekjén izzadozás *közt tőrtek, hatoltak elöre.*

Most midőn ók a sikerülés egy szép vidékének telőpontjara eléretek, midőn a mindnyájunk iránt apolt szeretetnyujv vált, mi is megállottunk velők egy kis időre a tetőponton, mig lelkünk az amonnan belátható téren végigtekintve, egy kellemesebb kilátás élvezetével kezdé vigasztalni önmagát.

Elbeszélünk röviden a mit láttunk, s most sok kedves benyomás emlékezetét hallgatagan zárva szivünkbe, ujra alászállunk ama kies tetőről, bele merülünk pályánk vadonába, hol nincs egy ariadnei fonal, nincs egy farosz, mely vezessen vagy világitson utunkra s boldog valóval felvirágzott kilátás vigasztaljon.

Bolyongva e sötét és bizonytalan tömkelegben ismét az egyik legfontosabb európai kérdésre esik szemünk; és az az okos kérdés. Az itt megindított kérek még mind forog; sokszor ez egy egy megrebbenő hirhegyitő s gyámoltja, hogy tán Napoleon vas markát fölemelte volna annak megállitása, de ezt végre is vagy kosza hirnek vagy csak diplomatiai esetnek lenni tapasztaljuk, s miután kabb szilárdul azon meggyőződésünk, hogy az olasz kérdés megerősitett kerecke ómagatól fog megállani; de ugy, hogy sebes forgása alatt lehányja magaról mindazt, a mi más testekből ragadott reá s forgását egykor gátolá.

Midőn a minap Cariguan herczeg regensségének a francia hatalom elismerése mondott; s a hirek intézőcsoltan állták, hogy a herczeg által Közép-Olaszország élére helyettesitett Buoncompagni kormányzósága sem fog Párisban elismeretetni: az olasz kérdés lényege Bibió a palcza elhibrení látszott. Es im Ausztria ratificálja a zürichi szerződést, s a francia kormány organjai egészen más hangon kezdenek beszélni; s a helyettesitett regensség ellen Buoncompagni szemlyében többé nincs semmi ellenvetés.

Viszálkodásról beszélnek az angol s francia kormányok közt; de sok minden gyanittatja velünk, hogy közöttük épen nagy titkos egyetértés lehet azon diplomatiai levendők felett, melyek nem sokára Európa sorsa felett döntenei fognak.

Ausztria egy nagy fontosságu kül s egyszersmind belügyi kérdése az olasz; s nem kevésbé fontos belügyi kérdése a magyar, s ezen utóbbi kérdésnek létezését már a bécsi legmérsékeltebb lapok is elismerik. Abból közöljük az „O. D. P.“ és a „Presse“ e tárgybani nyilatkozatait, melyekre akármennyi commentárt adhatnak; de valamely nemzetre vonatkozó kérdésnek, bizonyos conjecturák közti fejtegetése sokkal kevésbb természeti, hogy szem czélszerűnek és lehetőnek tartsuk e tére mélyebben bocsátkozni. Ordőg hidja lehet ez pályautnak vadonában, mely most csak egy rohadozó palló, s honnan könyen a gyilkoló mélységbe bukhatnak azok is belőlt, hogy a helyet, hogy a helyet.

Hagyjuk tehát e kérdésen a bécsi lapokat beszélni, sokkal fontosabbak egy pár lap nyilatkozatai, mintsem azokat, habár belügyeink által elfogláuka, egy kissé másoktól mint megcloztetve is, közre adni szándékozunk.

„A magyar kérdésről az „Ost. Deutsche Post“ a következő czikket közli: „A magyar kérdés nehézségei különféle agosdalmakkal töltik el Ausztria barátjait, és ujonnó kárirónet ehtesz ellensegeiben. Mindakét részen rendkivülecknek tartják ezen nehézségeket, mivelhogy csak távolból szemlélik, mellék utakon akarnak azokuak kitérni, a helyett, hogy közvetlen kőzel lépnének azok mellé.

A magyar kérdés jelen pillanatbeli állapotában, mint már többször volt ez az eset, hasonló egy különben statinus erős egészséges organismus részletes megbetegedéséhez. Ilyen baj o'vetetlen annal roszabbá válhatik, mivel tovább nem gondolnak vele. S nagy az egyéni, mint az állami élethen fajdalom, gyakran, sőt rendesen egy áll a dolog, hogy az egészben ép, s erejében bizakodó organismus vonakodik, a részbeni baj figyelmes kimélés, gondos gyógyulás által elhárítani, melyen nkább csupán csak erőt akar venni. Ily módon aztán az időnkinti és részbeni baj valóban az egész élemenzet idult, megrőzött sorvadásava fajulhat. Es valóban ezen hasonlat teljes igazságitól lehetne Ausztriát felteni, ha azon nehézségek és bajok, melyek a magyar kérdésben valóban benfoglalvák, még tovább is magukra hurzyatnának, avagy szenvedőleges negatio lenne a további velők való bánás.

Nehünk erős meggyőződésünk szerint, ó, hogy a magyar kérdés bizonyára minden tekintetben meg lenne oldva, azaz: Magyarországnak az osszes birodalomhőzzi szervezetj viszonya a viszonlagosan haló kőjelőtés természetes ujjaba lenne igazitva, ha ez már három vagy öt évi előtt munkába lett volna véve. Igaz, hogy nem elméletileg szervezhetnő, s gyakorlatilag kivihetlen rőgcsszme szerint, és nem idegen, ausztriai viszonyokra egyátalában nem alkalmazható utánzás szerint kellett volna a birodhoz fogni, legkevésbbé pedig birosszerű szervezetnek pénzszes elvei szerint, melyeknek szerzőik egyebet nem bizonyitottak le annál, hogy a császári birodalom rendkivul sajátszerű viszonyaihoz, szükségletelhez és feladatainhoz megkivánlatő czélnak egyátalában nincsen.

Magyarországnak sajátszerű helyzete Ausztria irányában, vagy jobban mondva: ezen felettébb fontos koronaország viszonya az osszes birodalomhoz mindig elismertetett azon századok folyian, a mióta Ausztria és Magyarország egyivé tartoznak, vagy ha felreismeretek s elhanyagoltatik, mindenkor ismét érvényre emeltetett. Az utóló válság, melyet ártunk, — az előbbi mind a két részről való elhanyagolások halfogások eredménye és következménye — nem tekintve a velejáró sok szerencsétlenséget; egészen alkalmas volt, hogy az egyivisszeresnek lehetne mondani, arra, hogy hatalmas előhaszat lépja létezésk, s maradandó biztositott jövő alkottassék. S valóban ezen szeme lehegett is azon alamférfiak szemei előtt, kikre Ausztria ujjá alkotása bizva volt, s ez ezen gondolat mellé a szilárd hozzárágaszkodásra, s nem is kessö meg annak gyakorlati kereszttuivitele.

De egy szemerkénnyöst, melyetnél közönségesen az elmédosan kerülnie kell minden gyakorlati élemenzet, ha valódi conservativ szellemben akarnak működni, azon szemerkénnyöst tudatilik, hogy a fejlődés történelmi teréről lelépni, a multnal egészen szakitani, s a jövőt anticipálni akarjak. Ha a jelen kivánalmainak eleget tenni, ha egyátalában életrevaló fejlődésre képes jelent akarnak teremteni, akkor öszhangzásba kell hozni a multbol azt, ami hasznos és jegyszerü- a jövő kö-

EMLÉKEZÉS
a Muzeumi ünnepélyre.

Kolozsvárt, nov. 23. 1859.

Ünnep volt ma, nemzeti nagy ünnep!
Elfelednі nem is fogom, —
Mit felejtsek van nekem rakassal:
Magyarnak volt bűra okom.

Láttam öket ugy, mint vágytam látni:
Oldalon kard, vállon mente,
Büszkeség az arczon, tűz a szemben —
Igy szép a magyar levente!

Láttam minden osztályt, régi pártot,
Mint ohajtám évek óta:
Egy magasztos czime, érzés által
Egyesülve a közjóra.

Szóltak is, a kiket látni kellett,
Hogy a multak szép emléke
Ujra gyuljon, s viszont ujra gyujtson
Lángot a honfi szivebe!

Szóltak, s keblünk minden egyes szóra —
De hisz erre nincsen erőm!
Tübb az órára, kevesebb a hang rá,
Minél kőbbi jön az örőm.

S örömtünk nem nyert csatákon épült —
Szélmennel kűzd most ez ember;
Lelkemnek nagy-ra, szépre már ma
Tübbet ér az ősi fegyver.

Mai nap a nemzet-műveltségnek
Ujra nyilt egy kisded csatnak,
Fényes multunk drága maradványin
Itt is szellem-zászló lobog.

Mai naptól Árpád gyermekének
Ónbizalma ujra eled,
Es reménye szép, dicző jövőre:
Bármi nagy volt, még nagyobb lett.

Nagy Lajos.

BORONKAI MARGIT.
Történeti regény.

(Folytatás.)

— És én szökevény vagyok-e? — kérdé hevesen Toldalagi Mihály.

— A katonai parancsosság rendeletét az ország fivezetőivel és kormányozóivel szemben, nem áll kötelességemben a rendelet érvényességét indokolni; azonban azon tiszteletnél fogva, melylyel mi a haza fórendu polgárai iránt kiválóság viseltettunk, minden kellemetlenségtől megóvott egy bizom nem helyteleu azon felvilágositást temem, hogy Toldalagi Mihály uram mint szökevény tekintetik. A miióta Erdély vissza van hódita, Toldalagi uram azóta hűtlenülte van, a hűtlenrozott tudositások bizonyitják, hogy Bethlen Gábor s több más menekültekkel folytonos összeköttetésben állott. Itt nélkül jövén vissza e hazába, ő itt is mint szökevény tekintetik. Ezen állásában ő nemesi előjogokra nincsen szükséges, s ő azon szándékban van, hogy a szökevény czikkel vádak alól magát ki nem tisztija. Nem áll kötelességemben ezen nyilatkozat, di kivánom uram, hogy e kérdés semmi botrányt se credmenyezzen. Kevesed magammal jöttem arra, hogy ellentállásoknak ellenszegüljek, de ki kell nyilatkoztatnom, hogy Toldalagi Mihály uram, ha unkcnt nem jön, mint törvényen kivül álló szökevény erőszakkal fog elvitettetni.

Boronkay e szavakra már félszemmel nézegetni kezdé kézi alguyát, s a vendég férfiak közt beküllelen zugás keletkezett, midőn Toldalagi hangja megszakitá a növekedő zajt.

— Saját védelmem felett nincs okom agódni, a nemesi jog vélésére pedig nincs szükség azon sofisma mellett, melynel fogva ő szökevény vagyok szökevény. Engedjük uram, hogy teljék a feltudások pohara. Minden kellemetlenség, a mi e kérdésből reám háromolhat, csak az, hogy pár napra e kedves társaság élvezetétül megvagyok fosztva. Arra megvallom soha sem számoltatom, hogy lamint a tőlő felfedezendő összeeskütőek hasonló balsorsnak.

Összeeskütők! e müszót hibásan használjuk, mert azon férfiak, kik Apahidán a hon megmentése felett tanácskoztak, csak azon alkalomnyos eskütjük iránti kötelességüket teljesiték, melyet ősszázgyülekezőkben a hivatalba lépésükkor mindannyiszor letettek Erdély fügetlenségére, s mely alól őket egyedül az ország képviselőtenek törvényes csatlakozása egy ifi felsőbbség vagy a trónon letelésére — oldozhatta volna fel.

Egy ország vagy birodalom minden polgára tagja egyszersmind egy nagy összeeskütésnek, melyet ő mindazon ellenség ellen kötelezte, ki kivülről, vagy belülről azon társadalom törvényes biztonságát jogtalanul megtámadja, egy szóval, ki a törvény és jog által szentesitett intézményeket felforgatni, vagy a feléző fóhatalmak tulajdonát elbitorolni törekszik.

Erdély e korban éppen nem volt egyik vagy másik fejedelmi dinastia hűbéres tartománya, s országos képviselete által választá halálaig fejedelmét, s az ocság jogszavi viszszaélés esetében el is mozdithatá azonnal. Midőn az ország választását a török mint suzerain hatalom érvényesité, megkülöbe a választott fejedelemnek az alhanmét és buzogányt, ez azonnal azon jogot kő fóhatalom gyakorlatába lépett, melyet az alaptörvény s a mindannyiszor ismételt fejdelmi esktk pontjaban kőrül voltak irva.

Az ország ezen legszagasabb állása, mint az önálló állam legfőbb hivatala, magának az országnak levén rendelkezése alatt, ennek a fejdelem csak betöltője volt, de nem oly tulajdonosa, a mely tulajdonosságot a magányagyonokra nézve a társadalmok törvényei elismernek.

Abból következőleg, midőn Báthori Zsigmond változó és szeszélyes jellemétől öszttőnőzve cserbenhagyta az országnak harczialkon álló fegyveres erejét, s önfejűleg az or-

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

veleménnyével. Ezen elv alá kiválókepen a gyakorlati politikára nézve: Ausztria alakulására nézve pedig legfőbb szabályul és mértékül kell szolgálnia. A történeti jogot a birodalmi minden részére nézve tételeiben kell tartani, ez legrendíthetlenebb alapkőve a birodalomnak s az is marad.

Nem ismerjük a magyarok kívánalmainak hiteles szerkezetét, kiknek tanácskozásaikról és körelmezésekről most csak sokat lehet hallani s olvasni. Még kevébbé vagyunk bizatva a kormány szándékaiba, mely kétségkívül szorgos és komoly figyelmet szentel a magyar ügyeknek. Annyi tény, hogy Ausztriában magyar kérdés forog szőnyegen, melynek megoldása a birodalomra nézve a legfontosságu. Ide vonatkozó elméleti tanácsokat adni nem hivatásunk, s nem is ez az illetékes helye. Csak a történeti tapasztalatra kívánjuk mind a két felé ügyelmeztetni: hogy Magyarországi magyarnak mértékben áttolt a maga saját jelöldésének, s teljes jogai oly nagyra tartott nemzeti kincsének, a mily mértékben történeti és nemzeti sajátságait egész a mery elszigeteltségig vagy épen szétválásig akara vinni, és hogy másfelől Ausztria mindenkor az elfogadásra hátat dézte elő, valahányszor megkísérelte mellőzni vagy elhanyagolni azt, mi a magyar különleges viszonyban valóban jogszeru.

Ha mind a két fél elmejébe veszi ezen komoly tapasztalatot, s követelőszerkel gyakorlatába ahoz mérik, kívánságaitat mérsékik: akkor a magyar kérdés — nem akarjuk azt mondani, hogy könnyen, — de bizonyára szerencsesen s mind a két félre és az egész birodalomra nézve igazán üdvösen fog megoldatni.“

„Press“ pedig az ausztriai birodalom „jutalmulása“ czim alatt többé közt igy ír: Vajha ezen, tizenegy év óta már harmadik valóztatása a birodalmi kormányzatnak, oly módon sikerülne, mely valahára mindenkorra biztosítana az esbetőségek hos constricturának meg-megujuló nyomásaiétlen. Kiszámítva a mostani tapasztalatokat azon reálta szerint, miszerint kevés év lefolyta alatt államszervezetének két, egymással holokegyenest ellenkező átalakitását kelle megélnie, — s ma, oly rövid idő multva, ismét egy harmadik ilynemu kísérlet kuszoríteli magát. Ellenáll, hogy az 1848-ki esemenyek a marcziusi czélott kormányzati gyezetel szétrombolta s a nemzetek saját ügyeibe való beleszólhatást biztosítottak; hogy tovabbá, az Uralkodó, — miután a kremsieri gyűlést, mely ugy is csak a birodalom felébül latott körben kepviselőket, szeloszlatta, oly alkotmányt szentesitett, mely a korunkban szokott minőségét illetőleg az érintett gyülés által kimondott elvet juttatta valóra. Ez az első stadium. Megérinti aztán, hogy három év multa mércz és alapos nyomozások folytán elismerteteit, miszerint az ujszerues 4-diki alkotmányi okmány, midőn a birodalom sajátságos viszonyainak meg nem felelő czélja lett, a mely ellen ennek következtében tortént, hogy 1851 deczember 31-diken amaz alkotmány, mely egycbirant czélbe léptetve még nem volt, erőn kivülinek nyilvanittatik; — ugyan e napon egy pa tent kiadatik, mely a birodalom tiszteletben tartásával a jövőre nézve megállapitott alapelveket ismertetik. Ez a mostadik stadium. Vegre előadja, miszerint a birodalom politikai organisatioja harmadszor napjainkban vetetik fogantatba. Ugyan az 1851-ki alapelvek jól lényegesen megszabott szemszeivel vedtek az 1859. aug. 22-ki programm által, miszerint amaszokat az utóbbiak által minden érvényen kivül helyezettekenek kell tekintenünk: s ez alkalommal nem is lejjik tobbé az czélos paszatnak modott: ezt az alkotmányt a mostani kormány ezen kimutatja azon kivánatokat es szükségleteket, melyeknek a kormány tevékeny sietseggel igazságot szolgaltani szándekozik. Csak attól fel a taglalt vezérczikk iroja, nehogy az uj alkotmányt oly módon hajtassék végre, mely módon alkalmi a nagy tömeget, közepül az aristocratist tizenc ki tetőztetul, hol közvetlenül a trónnak kell nyugodnia, a bureaukratiát illtsma majd fel.

Nyilatkozat valaszt olmnok! Jelen levén, midőn cseklej nevem a választó szekrényből kijött, udvarias kötelessegem lett volna elfogadásomat halas köszönettel nyilvanitni. Hogy ezt elmulasztam két okom vala. Egyik az, nem akartam gyarló szónoklatomat másod izben is veszélyeztetni, breviter es continue szólani. Másik az, hogy az engem idézőkat, ranghan es szavak tobbségében megelőző hivatalnok nyilatkozatara vártam, nem tudva jelen levet, s midőn megtudtam, a tovabbiak eldöntesét kesöltetnem, s a valasztók s valasztandók feszült alapodal kelletnek meg hosszabbitnom nem illett. Hadd rojjon le hát hetukben tartozásomat, a mi allal ugyszólva, nem tesz czak a valasztáskor jelenvaló egyleti tagoknak, hanem a magjan, csaladi vagy hivatalos ugyek miatt eltavozni kényszerultekenek is — azon magamnak bizelegő, de eléltem bizonyos fölbetelben, hogy szavazatomat is nekem adnak volna — benne helyzett bizodalomkert szives köszönetet mondhatok. De czak is azért, és semmiért egyebért. Mert ime, én a muzeumferi oklevelert tisztelt valasztómnak hazafiui oklevelet nyujtok. Ok igenylen szemdyelmen mindem magamat, nem torekvesemet, nem foltelett lelkismereteseggemet, hanem a tulajanyt becsültek meg. Sietek megmondani mikep értem, ámbár ugy nem hiszem, hogy szerenytelenseg magyarázzak. Midőn én a természeti tudomanyokkal, jelesen az ugynevezett természetrajzzal kezdem foglalkozni, s el midőn ugyanezen foglalkodasom javaban voltam is, semmi illtatásom sem volt, hogy valaha valami gyümölcset arassam. Hazánkban legeljeben egy par roszul dotalt tanszek letezett ez idenjan, de en felekezetemnel fogva egyikez sem kinalhatott nekem allast. Ugyanezen tudomanyhoz minden igyondolhato erdek kizartával czak a tanulas, a tudas ingere vonzhatott. „De a tisztesség?“ mondjak önök. Hajj uraim, a tisztesség abban allott, hogy engem hasznotlan, mi tobb kaczagni való idősöztónek tartottak. Abban, hogy ha egy társasagba lepettem, az illetőek — tudjuk, hogy ok az elmenca — azon kérdéssel fogadtak, „hány font szénát gyüjtöttem ma, hanyat tegnap?“ Minthogy pedig a magam gyüjtöte szénat czak magam is eltem, lepszeiteltó, hogy az czemeszirsiltas mint czimeszirsiltas hasonlatosan kerjeszteltó, ugy szerben es hátam megett az elczeszeget. A tisztesség abban allott, hogy azok, kiknek koruk vagy más viszonyok nemi tekintelyt adtak feletteem, azon jó indulatu feddéssel kivántak jobb utra terteni, hogy „ennia pracier necessitatem non sunt multiplicanda“ mert ugy legyen a tudomany kaszaban, mint a lodomanyhoz. Abban, hogy kottott adomákkal kisérték természetrajzi kirándulasaimat, torzképeket rajzoltak rólam s adogatták kézzel kézre, mikep haztak ki az olahok a tobol s fogtak el ji ki a czi“ kepben s ez volt az ős tisztességem „de en megis allottam, — nem mint erős tölgy, mely czaczal a szélvésznek, hanem mint szijas nádszál, mely meghajol elötte, de a czend helyreállitával ujra felegyenesedik.“ — Es most? Most ónok, tisztelt valasztóim, nemzeti kotelesseget teljesitenek. Onok az en szemelyemben azt kiszitak az ugynevezett szemelyt, hanem czak a tudas szomjaert, a haladas vagyaert. Mert a mellett, hogy ez a szomj, ez a vágy, szintugy mint az erény, maga magaban leli gyönyöret, jutalmat, egyszersmind a nemzet szame is eber figyelemmel kiséri mindenkeltet, ha szinte kulhatszonnal nem is kcsegtető pályajokat; hogy ha az ő torekvesök titkon foly is, a haza, ez az edes anya, „a ki rejjok nez titkon, megfizeti nekik nyilvan.“ (Mát VI. 4.) mihelyt eljon a kedvezö, a hletesgesö alkalom. Ezt fogja olvasni kinevezésemben azaknak minden fiatal fia, s czen olvasmany erösitni fogja öt szorgalmában, buzditni a tudomány kedvelésében s gyarapitni a haza, a nemzet szeretésében. Ezért és czak ezért mondom én, hogy tisztelt valasztóim „bene meruerunt de patria,“ s ennek elismerését, nyilvanos bevallását tárgyalja azon oklevel, melyet hálám, vagy ismét: a bodmonkozó halaja — ajánl fel nekik. Még czak az volna hátra, hogy a kellően fölbetelt teher viselésében ernyedetlen szorgalmamrol, buzgó törekvésemrol, a reám bizott ugy lelkismeretes kezeléseitol tegyek fogazat onok elöt; de ad hiszem, hogy azon teher, azon ugy viselésének egyszeru elfogadása foler mindenn protestational részerol. Eljen a haza! eljen a nemzet!

Brassai.

A hadseregbe beszöltött szabadságos-katonák hátramaradt szegény családjai felsegélésére, Kolozsvárth alakult egylet jelentése.

(Folytatás.)

A hidelvei tizedből: Somodi Péterné 5 ft, Madarasi Mari Kálmán István 5 ft. A keltvic-közi tizedből: Székely Samuné, Lázár Ferenczé 6 ft, Kolozsvári Zsuzsa Tot Györgyné 6 ft, Almási Mihály 6 ft. A külső magyar-utczai tizedből: Bauer Jánosné 6 ft. A külső kázsmárki tizedből: Benczé Józsefné 6 ft. 1859 augusztus 2-kán részelettek a hidelvei tizedből: Szilágyi Györgyné 5 ft, Fogarasi Bíró, Zalányi Lászlóné 5 ft, özv. Zámbó 5 ft, Linczegy Ferenczné 5 ft, Nagy Istvánné 5 ft. A kétvicz-közi tizedből: Szabó Istvánné 5 ft, Szabó Sámuel 5 ft, Kardos Juonné 5 ft, Mátó Istvánné 5 ft, Benkö István szülő 5 ft, Nagy Páláné 5 ft. A külső magyar-utczai tizedből: Imre Jánosné 5 ft, Molnár Jánosné 5 ft. Szappany-utczából: Moadcsicsein Anináné 5 ft. 1859 augusztus 29-dikén részelettek: a szászfalban Mát Jakab Györgyné 5 ft. 1859 augusztus 30-dikán részelettek: a felső szén-utczai tizedből: Szabó Józsefné Druchmoser Mária 5 ft, Molnár Jánosné 6 ft, Pernes Gávriléné 5 ft, Fogarasi Kati 5 ft. A kétvicz közi tizedből: Puskás Iláné Mosolyi Lukai Juonné 5 ft, Sebestyén Ferenczné 5 ft, Boncsó Ferenczné 5 ft, Szabó Györgyné és nepája Szabó Mihálynné együtt 5 ft, Krifhof Antalné 5 ft. A hidelvei tizedből: Oltyán Tivadarné 5 ft, özv. Torem Jánosné 5 ft. A külső kőcsp-utczai tizedből: özv. Gál Istvánné 5 ft, Dilat Györgyné 5 ft. Bartha Ferenczné 5 ft. A kázsmárki tizedből: Antonia 5 ft. Ugyanezen napon utalványoztatott a két izraelita lisztárus feljajlott másfél mázsa lisztje is, a segélyt inkább igenyelhető gyámoltalan nők részére, szemelyenként tiz forintjával. 1859 oktober 14-dikén nipa nemlyek el az ujszerues 4-diki alkotmány ellen tiltakozó nem jövén még haza férjeik vagy fiaik. A felső szén-utczai tizedből: Filker Károlyné 5 ft, Gyulai Lizi 5 ft, Szacska Mari Nagyné 5 ft, Fegyveres Mihálynné 5 ft, Fogarasi Kati Bauer Kálmánné 5 ft, Szabó Istvánné 5 ft, Kardos Juonné 5 ft. A hidelvei tizedből: Krisán Tivadarné 5 ft, Madarasi Mari Kálmánné 5 ft, Teres Jánosné 5 ft, Borbély Samuné 5 ft, Marosán Marisló Salak Páláné 5 ft, Linczeg Ferenczné 5 ft, Szilágyi Istvánné 5 ft. A két-vicz közi tizedből: Székely Sámuné, Lázár Ferencz 5 ft, Almási Mihály 5 ft, Kardos Juonné 5 ft, Kardos Sámuel 5 ft, Benkö István szülő 5 ft, Sebestyén Ferenczné 5 frt és menye Kolcsár Jánosné 5 frt. A külső magyar-utczai tizedből: Molnár Jánosné 5 ft, Magyarosi Ferenczné 5 ft. Kardos Juonné 5 ft, ennek két fia közül egyik a harcztéren maradt 10 ft és Sapita Antalné 10 ft. Az ekkor meg nem jelentek közül utalványoztatott: Bauer Jánosnének belső magyar-utczában 5 ft, külső szén utczában Pernes Gávriléné 5 ft, és Barkás Máriának Kocsi Máriának 5 ft, Kobori György családjának 5 ft, Muszi Ferenczynének 5 ft, hidelvei özv. Bodnár Endrénének 5 ft és Torem Mihály szabads. vitéz nejének 5 ft.

A megnyi előbb megnevezett öt járásaitól, ez alább következő szemelyek terjeszletvén fel segedelmezés végett, kiket

---

KÍRANDULÁS BRUSZÁBA,

írá: **Orban Balázs**-tól.

(Folytatás.)

Jöttemkor Gemleken sietve utazván át, a város felett levő várat ment meg látogathattam meg, pedig bármily összeomladozott, bármily jelentőtlen legyen is az, több czikkelet kötöttünk belőle, és a torlemet mutatja. Az első kőtereszthedd elöcsapatja a Guiersans svoir és Foucher d'Orleans alatt vezetett 25,000 keresztesből, miután az a nicaeai téren Arszlán Kilics (oroszlány kard) ellen, a keresztesek ellen, a kik a Dorbolon elszórtan menekültek, e várban kapui nem léven azt elpusztiszadóltak, a kétségbeesettek vedték magukat a szaracenek ellen; a görög császár közbejöttére azonban szerencsére mindenkor szabadon menhetett, de Arszlán Kilics kegyetlen hadserge a civitati lakossagot leölte, a nők és fiatal gyermekek a nicaeai hareméke hurczoltatnak. — Késöbb az oszmánok megjelentekor Akcse Hodcsa és Tmurtas (Ozzman vezérei) 10 évig ostromtalák e várat, s Civotai várát, s csak Nicaea eleste után adta fel magát az őrizet Orkhánnak.

Gemleket elhagyva egy epenlettenyek és szőllőkerteknek szép ligetjeinek szemeknek vilygiet vezetett utam, honnan egy szak völygbe tert, melyen a lámes dereszu (völygpatak) nevű patakocska folyt keresztül, többé magas jegenye sorok arnyaba rejtett malmot mukodtetve; czak egy szegényes kunyhó szolgál a mai czimbe, a hol a tag völygyecskében zajt csinál; a föld itten nagyon termékeny, s igen jól müvelt, alant eger és szőllőultetvények, s fent a dombokon olajfák és czipresek vannak, s egy csakhamar szöldülő lesz, s vadonabb tekintetet elő fel, lassanként eltünnek a földmivelés minden jelei, az olajfák eltilette dombokat kopár sziklák alkotta magasabb hegyek váltják fel, melyek között kígyózik a mindenkább szűkülő völgy, melyet valaha emberkéz vésett oda, mert több régi iróklól bizonyos, hogy az askaniai tó régen egy csatorna köté összé a tengerrel; itt ezen a szoroson, mely (a tengertől a tóig) 7000 lépés, szállítottak feltt a Godefroy keresztesei (Nicaea ostromakor) szekereken s csuztató hengereken egy kis hajóhadat az askaniai tóra; óriási munka, melyet az uj kor minden gőzedaczára sügmerne megkísérteni. — Ezen szoroson kívül szemben a szélen ellapulnak, s a szoros egy nagy térbe olvad be, melynek nyugoti oldalán a magas és sürü erdőborlotta Gurle emelfel czédrusszoszorgatja kujjait. Keleten pedig az Arghaton (Kara Mustafa) magas hegysorai tornyosulnak fel, az askaniai tó tőbb apró domb rejtő el szemeim előtt. E tájon a fa uk tövel az utól tobbnyire a hegynyláatok közé vannak erejtve, s ez az oka, hogy a vidék, mely ugy szólva a tó szélén van, olyan gazdagos képet adott, mely mindennel bir, hogy az embert magához édesgesse, annyira életnélküli s halálagtag, annyira némas s elhagyott, hogy az utas ösztönszerűleg ugy szólva alá sip tatja kozik élő lénynyel; az ut vagy tuljdonképen a keskeny osvény, mely azt pótolja, keletti irányt veszen, s Kedele faluhoz kozelegy domb emelvenyről meghatő kinézést nyujt a messze elnyuja s a kanitova, szerszámos kőcsipelő hegysorokra, melyek ezen elhagyott kis tengert minden oldalról környezik. Ez éltemben ennél szebb szinezetu s nagyobb tajt nem láttam; Amott czák erdő s ligetjeit vidám szinezetben elhagyottak lehetnek; akárhova tekint az ember, egy önzsirjaba fult természet lát, és sehol egy szép szavú, a termékeny parcokban szépnek, mely sajátt (gőzösig nem is beszélve) szépnek, mely s ma s egy czatban Troyba s a hullámait hasitana, s e tág, e tó vidéke éppen olyan gazdag lehetne emlékeiben mint a Balatoné, ha lett volna egy Kisfaludja egy Petőfije, hő megcsókolte volna az itt lezajlott eseményeket, ki megismertette s a feledés örvényéből kiemelte volna a multkeltett, mert hisz melyik táj lehetne gazdagabb emlékekben, s hőstettekben mint éppen Nicaea vidéke, melyi Hannibál, Mithridatest látta, melyen a hős Tancred s a nagylelkü Godefroy vivott, melyen átvonult a harczra kelt Európa kelet meghódítására, s a Megvitő sirjának felszabaditására, több millió s egy czemöet hullasult nép, mely győzelem helyett szomorú halat talált s elhagyott kis tengerben szálta (Folyt.).

Iskola of Oriental Studies, Budapest University of Szeged - BCU Szeged

tel nélkül mindnyájan részesültek is abban, és pedig a mint ezekből kitetszik: a bányoni járásból Vajdaszegrő Stojka Pavel szám. ládja 6 ft. Gerendrói: Besecz István 6 ft, Labatos Miklós 6 frt, Nemet János Márton 6 ft, Purkár Áron 6 frt, Kriska Vasil 6 ft, Szász Jaon 6 ft, Német János András 5. Aranyos-Lonárói Hada Pável 6 frt, Szass Péter 6 ft, Stánez Mihály anya 6 ft, Felyitze György 6 ft, Surs Jaon családja 6 frt, Kriska Vasil 6 ft, Felyitzeczi: Harkó István családja 6 frt, Gagyi Ferencz 6 frt, Daczó Mihály 6 frt, Szócs Sándor 6 frt, Székely Ferencz 6 frt, (Vége következik.)

K.-Fejérvár, november 20. Ma vasárnap reggel nyolcz, nyolcz, 17-en tett individuynjának nyomán, Fejérvár és vidékemgulé Kazinczy Ferencz születésének századik évnapját. Utolsó, már elhaláprotékmaz amőrlásznszózatnak vala ugyan ünnepélyünk, mely Karpátokról Adriág folzengve Kazinczya ráitelé az irodalmi vezérségnek koszorúit; de mégis a tanulóságos annak, hogy Fejérvár magyar lakossége is megérte az idő ama szavat, melya a magyart arra inti, hogy az irodalmi és tudományos téren való haladásban fonálihatása érős támaszát nézze.—A községe határozata a Casinott szólíta fel az ünnepely programnjának megszerzésére, melly programnak szerint az ünnepély következőleg lén megálláptva es ma d. e. 11 órakor elkezdve:

Az ünnepélyi rovid beszédben megnyitá a casinó elnöke, Szobozsár György, a „Szózat" Mester Károly dallama szerczéd elkezdettek. Az ének alatt Vajdaszegrő Tonnyai Györgynek az ünnepélyre készített versei, Balázs Antal Tóth Kálmánnak „Ki volt nagyobb!" czimű köttemenyét szavalá. A két szavalmány után Veszely Károlyné emlékezéstet mondá el, reá Gyorfi Ivan Kazinczynak Buczy Emilnek irt oddját es „Hunyai varsa" czimű köttemenyét szavalá el. Az ünnepélyt Eicken Karolyné felkes zárszava és Kölcsey hymnuszának eneklése zárá be. Az ünnepélyen a város és vidék díszes hölgyserege volt jelen;

Szerény, de szivből erednt vidámság, sőt valami bensőszellemi emelkedége vala az ünnepélynek, melly a sajtó számoszi, egybegyultt közönségen uralkodék. S méltán, mert van-e vársza Erdelynek, melyhez annyi szent emléket egy ezredév csatolt vala?

Délután 2 órakor a naphor czimzett vendégiben 70 tertiku esinos asztal fogada varosunk es vidékünk magyar intelligentiajának számosati, hol a cs. kir. felsége, városunk lelkes polgármesztere, a hazára, casinónk elnokére, a társnemezetek jelesei s velünk való szellemi egyességerelelkes poharkozsont. Sacek tartatnak. Az ünnep lelkes kösönetjét tolmácsolvanyi igazgatónak puspök ur ő excellentiajára, mint a tudományos intézetek hó partfogojára mondott azon koszontése, melynek fonalán azt indiuvonyoa, hogy az ünnepelt emlékezek orokítésére Kazinczy alapítvány alapítassék, melynek kamatjabol minden évben a gymnasium azon tanulója, ki a magyar irályban legtöbb eléimenczelt tesend, jutalmat nyerjen. Ez indítványra egy negyedóra alatt 130 osztrák értéku forint vala aláirva, Kabos urbert tornyczvaló lanácsnok ur ez öszvegből 50 forintot itt alá. Ily ünnepélyt Karoly-Fejérvár es vidéke a Kazinczy-ünnepélyt.

X+Y.

Ajándoksagok.

— Muzeum-egyleti gyulésunk tárgyairól az az azzal felmerülő unnepelyesseg rezletezőrt kozelebbi egy par lapoknak szánoltatni fog. Ezen ma leszek czikkelyem ma munkámban szólanunk, habár azt gróf Mikó Imre ő nnga, finom és meleg zárbeszedében általános körvonalokban szépen jellemezte. Erdely már évtized óta nosze nem jóhetett ily nepes gyulesbenz; az azon jól alatt beállott s meg mind forrongásban levő hullámlikai viszonyok, bizonyusan minden kebelbe ezer elfoltott eszméi plantáiak, hogy ne mondjuk keserüséget is; de mintha egy kozos genyuel volna felettünk, egész lelkesedésunk minden kicsaposok nélkül a magyar józan nevelő erőt legtöbbja, s a mintegy alkalmanyos elnöknek nagyszerű szónokai s ugyszólva szépen csak is azon czume körül öszpontosult, melynek e napokban unnepet ültük. Ezen eszmegyökérről szállott szét mint virág illatja egy-egy ohajtás, mely a szivben régi idők óta ébrant hallatszott s az idősmosnyi es vezélyes magatartas szárnd következtessége szerint, az ünnepely alapjaivat minden ily czume gyökeres összekötöttesben álloti. A gyulés lefjes lovagiusaggal visellettett kormányzó herczeg ő magassága szemelye irant is, mint ki a Muzeum érdeke mellett a legszebb kösszeget tonicte ki mindjart kormányszéka kezdetén. O magassága, mint tagja is az egyesületnek, legelső volt a szavazok közt, midőn az egyesulet nyelvére szavaztunk, hol minden szózat a magyar nyelv résszére utott ki. O magassága indíton, hogy erdi nemzet folszinenik magyarra jön, erkezteket minden kalonai diszelgést mellőztetett. — Az unnepely alatt sem kotonasag csoportozása, sem a bureaucratia diszruhái — nem mutatkoztak. Meghagyatott egészen az unnepélyneck magyeres és polgari szinezete. Es e szerint nyj a kőzrendeg, mint a nemzet felszinenik magyarra tolyoseg szinezetének, az oly nepes és oly elénk orszagos unnepélyt szinezetének.

— Muzeumi ünnepélynek édes zajaban szinte meg is feledkeztek volt erdekes hirről a magyarhoni lapokhol. Ily erdekes az, hogy Mikó Imre ő nnga a minap Weer Farkas és Kazinczy Gábor urak társaságában Miskolczot is meglátogatta, hol számos érdemes férfiak, többi közt a protestans tanári kar tagjai, a polgari czeh kiküldottjai kik mint szavalnyej megtiszteltetjenek reszczel. Másnap meg jöttek hét jeles kőltünk, Tompa Mihály Lévay József is hozzájok csatlakozván Bánfalvára Kazinczy Gábor hoz utaztak, hol a nemes grof nevenapját öszinte hazafiui tiszteletével ülték meg. Nehány napi mulatás után ő ezuja Miskolczon keresztul is azott haza Erdélybe.

— Gróf Rindsmaul-Horváth Emilia, csillag-keresztes urnő ő nga, e hónap szerkesztőjét egy szivélyes levelével tisztelé meg, melyben mellekelve a nemes grófnő szellemdus testvérének nehai Pete Horvát Lázarnak nagy „becsű levélgyűjteményből Kazinczy Ferencnek grof Dezsewffy Aurélhoz intézett több levelet, valamint Salisbury-kő clőbeszédjét; feljogosita minket, hogy azt lapunk számára igénybe vegyük, mint az ünnepélt halhatlan kőltő becses ereklyéit; az eredeti kézirat pedig országos Muzeumunk ily tárgyu gyujteményei közé annak idejében átadjuk. Ezen becses levelezést lapunk jövő évnegyedi folyamában fogjuk közre adni; egyszersmind a nemes grófnőnek honlélnyi buzgalmaért köszönetünket nyilvánitjuk, úgy lapunk mint Muzeumunk nevében.

— A közgyűzöli intézet folyó évi nov. 1-ből kezdve Erdélybe is elébe léptettetvén, országos ügyvéd Groisz Nándor ur eddigi ügyvédségét folytatva, a jegyzőségi működését is folyó hó 3-án megkezdte.

— Azon hibaztató ószrevétlenek ellenében, mik a „Kolozsmusar" ellaadásunk a nagy alkalomhoz képest illetektelenszége iránt tettünk, a K. Szmházi Közl. azzal igazolja az igazgatóságot, hogy egyes szinészeknek vétetlen betegsége az előadási rendet teljesleg felzavarta. Mit méltányosság szempontjaiból megemlitunk. Ugyanezen lapbol láthjuk, hogy Bernyászt beteg Grázdel ide vezényelni hatósag ing felesszáltatott, s nem sokára itt leend, és igy az opera jól ki lesz egészülve.— Ugyan e lap irja, hogy a Muzeum részére rendezett előadás (Norma daljatek fele jovedelmeil) 114 frt 72 u) krajczárt eredményezett ezen intézet resszére. Ez jó hesztik hogy az ezen resszére tett szen vulus mellyszerint a szinházi eljiras Havi urat mint az itieni szinházi szemelyzet ezen hazafias áldozatának képviselőjét, az egylet alapitó tagjai közé besorozni, mintán ezen öszvegben az alapitó djit tette le.

— A „Wanderer" irja, gróf Teleki Sándor erdélyi politikai menekult, az angol királynétol engedelmet kapott eddigi családi neve helyett a Harley angol czalad nevét és czimeret viseli.

— Az ifjú történészünk Kóvány László testvére Kóvány Endre, akademiai testő varosunkba tete lakását. Alkalmunk volt mütermet látni, mely részint természetről dolgozott arczképekből, részint a bécsi Belveder remekének miasolatából áll. Feltenően és szép könnyu szinezet omlik el a finoln Leda alakain, kik szép hattyuikkal szerelmesen megcsókolnak, éppen ezzel elcsókozége egy mely szinezettel festett Salvador-fele alak ragadja meg a figyelmet. Láttunk ugyanott egy kedélyes genre képet, a mint három orosz egy nagy szilkaszakadás feletti polon egy requisitional rakott szamarat szedegetnek, s a szamarak lorozkszik, ez azonban a romlatag pallon felelme mistt megbicsakolja magát. A képek a fatai festő finom ecsetjére mutatnak. Szerencset kívánunk szép elhivatásához.

— A „Sieb. Bote" irja: Nagy-Szeben nov. 26 A „Sieb. Bote" hodati és czirsitó melléklapjunk 224 dik számában, a 2267-dik lapon, és a „Kolozsvári Közlony"-ben látható magány egyenektől származott folhivás a dézmavesztett egykori foldesurasagokhoz az irant, hogy a dézma bejelentés ügyét a folhivás alairói alatt felállitott bizottsag vigya el díjtezetes eljen ugyszólvaló, a cs. kir. pénzugyigazgatósagnak azon nyilatkozatra ad okot, miszerint azon ügylet reszérő semmi felhatalmazása nem alapszik, s szintely kevésse számithat ezen hatosag támogatásara. A folhivasnak formaja és tartalma az eszközlendő lizcitacionak kik azok fogjak tovvvegyes hatarozatokat szerezni, s szinteszerint tanusitvan, a volt foldesurasagoknak ajálltak, ezen az utolsóvese eseteben teljes elövigyázattal eljárni.

— Egy bérest lap mimap azt jelentette volt, hogy a szidók birtokhoszsagoknak kerdese a jövendő orszagos kepviselő hazban lesz hagyva. Ezt a „Fortschritt" kétségbevonja, kivalt — ugymond — mert Magyarországra nézve legalább, mint hallja, mar megis van a határoczat, hogy a szidók itt ne csak foldeket és hazakat birhassanak, de gyógyszertárakat is kezelhessenek.

— A Miskolt. hiteles jelentése szerint az ujvárási egyházi és a „Wanderer"-nek irják, „A gyules mely az ismeretes miniszteriumi rendeletet annak szekely-ujvari czimen okozott, a legkisebb megzavarás nélkül tartatott meg; a hatosagok (mint mondják Ő Fenussége Albrecht főherczeg főkormányzó ur rendeletére) minden hevatakozatot tartózkodtak. A hallgatóság közt nagy számmal voltak rom. katholikusok is — a pap is vilag; eredtbol. — A gyulekezet, melynek fiszónoka Hegyes, az erosparasi hitszónok volt, fohátzromjaina a tobbi gyulekezetek hatarozataival egyenlő volt, s a szept. 1. legelésőbb patens ellen erélyesen nyilatkozott. A gyülést ey estely kovette, melyen a kalonai szekely-ujvari reformatus papjra, s ezek ugy szólvaszólva mondtak felkozonteseket, egyes tonsztok, a hp primás ő emientijara mondattak; kulonosen az egri érsek Bartakovics Béla ő nnigara mondott felkozontest hossza — Eljen" követte.

— A gyülekezet, melynek fiszónoka Hegyes az erosparasi hitszónok volt, fohátzromjaina a tobbi gyulekezetek hatarozataival egyenlő volt, s a szept. 1. legelésőbb patens ellen erélyesen nyilatkozott. A gyülést ey estely kovette, melyen a kalonai szekely-ujvari reformatus papjra, s ezek ugy szólvaszólva mondtak felkozonteseket, egyes tonsztok, a hp primás ő emientijara mondattak; kulonosen az egri érsek Bartakovics Béla ő nnigara mondott felkozontest hossza — Eljen" követte.

— A csiksomlyai nyuszi osztályu gymnasium, a legutóbbi megzebe, és kéjtelen szinházban tanodara tett ajánlatoknak 9-ik jegyzéke. a) grof Haller Ignácz ismet 100 pfiot, b) gr. Nemes Abraham az alitás mar ezelőtt foljánlott 200 pfokon felül ujbol 500 pfiot. A nagytelki jöttevők, kik a szekely nemzet szebb jövőjéért a szép czélokat szivesen szolgálnak, ismételtszer ily szép áldozattot hoznak, nemes tetteiknek gazdag jutalmát vegyek egykoron az orok életben.

— **Nemzeti szinhaz.** Nov. 27-én „A tékozló." ez elég jó irányu szavazni darabban Komáromy Emilnéje szokta szerint adta most is Balatit mint szerepét. A végjelenetekben mint azsfalos valoban müvészéje játszik, s Sch. Minka is Katicza szobaleány szerepében helyén van.

Nov. 28-án „A királyi csók." Bajaró és Dumanoir gyarlaszkaszát elunt élenk francia vigjátek. Ismeretes szerint ennek szerepében igen jól mulattatta a közönséget, s nagy érdeket kőltött maga iránt. Lolotti szerepét Follinusznak szintén szépen adta. A hercznegő szerepében Pataki Róza is haladást mutatott; legalább is nem rontott. Az előadás a jobbak közöl

Nov. 29-én „Lucrezia az ezerd leanya." Brunswich énekes vigjátéka. A czimszerepben Follinusznál, Tuzes Antal szerepében Komáromy élenkén mulattatak a szép közönséget. Skuiteti szép szerepét Palatkai nem tudta felfogni. Az udvarmester szerepét igen szépen adta meg Egyházgyi Kimarad. Mint szavalnyej megtisztelteknek ő elő. Előadás elég összevagó. — A Sz. K. szinlapjánl jelentetes szerint Friedrichné, Polakovicsné és Gyulay betegek.

Politikai hirek

— Miután a zürichi szerczédés rattifcáti példányait f. hó 21-dikén kellett kiserélni, alkalmasint igaza volt a „Patrie"-nak, midőn azt allita, hogy Franczaiorszag, mint a zürichi szerczédés egyik aláirója, a congressusra kell meg hivást száint 21-dikén kalldeni el az illető hatalmakhoz. Azonban az czélegyes kérdések meg korán sincsenek elintézve. Igy például alaki tekintetben meg most is kérdés alatt van, vajjon egy-egy hatalom egy vagy két meghatalmazott által képviseltesse-e magát. Az utóbbi esetben mindenütt a kulugyminiszterekenek kellene az első szerepet elvállalniok; pedig Franczaiorszag ugy látszik Russell lord jelentélett nem ohajtják különösen; sokkal inkább szeretnék Clarendont, a ki az ezerd szebben alkalmassit kinevezenek, ha az illetők a két meghatalmazott kuldésétől elállánnak. Ezen alaki nehézségnél nagyobbak az erdemleges nehézségek. Anglia elfogadásról meg nem halhatni semmi bizonyost; annyival inkább, mert Párisban ugy látszik nem értenek egyet a csatornán tuli szomszédiai abban, hogy a congressus által hozandó hatarzatok essk facultativok legyenek, vagyis: hogy azokat Olaszorszag később elfogadhassa vagy visszautasithassa. Párisban azt akarjak, hogy a hatarozatok végérvényesseggel birjanak.

A congressus alitólog csak januárban log egybegyulni. — Egyébiránt Párisban, mint egy perczel ezelőtt irtuk, az uralkodó nézet az, hogy a congressusnak Franczaiország és Anglia közti háboru lesz a vége.

— A „Neue Pr. Ztg"-nak Párisból nov. 20-ról igy irnak: „A párisi lapok egy idő óta ismételgetik, hogy a Pietri-ügy miatt a Mocquard-ügy, melyet ő felesége a császárné jelen volt a miniszteri tanácsban, s feltünő, hogy alitálban nem is tartanak már miniszteri tanácsot nélkule. Elég ember van, a ki ebben is egy fogását látja az idomos uralkodónak, a ki lassanként hozzá akarja szoktatni Franczaiországot az uralkodóhoz, vagy legalább regensségéhez. Lajos Napoleon egészsége hir szerint rosz karban van; hanem ez már évek óta igy volt. és ha ellenei erre epitik reménykeiket, akkor alkalmasint meg jó adnak hőketurésére van szükségök. Különben is a napoleoni csaszárpart lajos lesz ugy hanem szerency hatre nélkül meg az ugyes restaurator ellunyta után is. Látjuk mihelt tanitja be szerepeinek sajat csaladja tagjait."

Páris, nov. 23 3 % rente: 70. 40. Szülárd, azon hir kavarkodjam, hogy Cowley kedvező feleletet tárt vissza Londonból.

— A napi-irodalom oly harczias hangulatuvá kezd válni Angolorszagban, hogy meg a kőzrendeg is, mint a „Court Journal" is a kőzensegi szinhaznak szükségesnek tartja Brighton megerősitesét, s egész komolysaggal tárgyalja ez erőditési ugyet. Es mit mond mindezekre a „Morning Post" s „Times" egyik volt támadója. E lap nem akar ugyan semmi tudomast venni a „bizonyos lapok által felkőltott hazafiasnak mintt gyülekezőmról", mindamellett kénytelen bevallani, hogy „Európa nagyon valágos helyzetben van, melynek kimenetelét senki sem tudhatja" és — hogy „Franczaiorszag legyverkezik." Ily hatszavas szőveggel ellenben erősszakolt és mentek leszen kőzvetlen szivai az alitiál, hogy a fegyverkezés Angolország ellen van, mindamellett, ennek mellőzésben kötelessége ily időkben hasonlóképp legyverkezni. . . . Az ország vélponjai mindeddig nagyon el voltak hanyagolva. Erre legkülönbötuasnag Woolwich, melyanel rosszabb helyszegy, hogy szemben az ellenséggel van, s hogy Angolorszag egyetlen legyvertárja- s készlet-raktárjévé legyen. Ha bármely ellenség a Themseig hatol, egyetlen egy hombával megsemmisitheti Angolország összes fegyvertárát. Ezért nagy örömmel szolgál a „Court Journal"-nak jelentése, hogy Kamárt Woolwichnak e veszélyes oldalat belatta már s intézkedett, egy biztosb ponton felállitandó fegyver- és hadi szertárra nézve.

London, nov. 22. A mai „Morning Post" jelenti: Angolországban mig ugy mint Olaszországban erkezetta congressusba; elebb Angol- és Franczaiorszag egyetérése szükséges; minekelten egyetértenek arra nézve, hogy az erőszakos restauratio ha szerezgesekben meg nem engedhető; mig más pontok vitatárgyai: Angolország mindenkeltőt dhatja Szardinia jogaihoz mert szorítatjál; e mellett azt is, hogy Piemont illő hatarhoz juthasson.

— Mind hihetőbbé válik hogy Garibaldi visszalépte a rengeseg-i kérdés jelen megoldásával összefugg; erre nézve a „Nat. Ztg"-nak Párisból igy irnak:

„Franczaiorszag befolyásnak egyik jete Garibaldi visszalépje, a mit nagyszerű szerepének szánt Napoleon czásár maga kivánt, s vivott ki. A szárd királynak tudatjuk jogs sem vala Garibaldi letételére, de ujbol magához hivatá Turinba, hivatkozott hazafias lelkére s ily módon az ő nem egészen önkénts lemondásai kiesszázlé. Garibaldit mindig veszedelmesnek tartá Párisban, mint a ki az olasz hadsereg szellemét jól felgyulasztha. Ezenkivül a francia czásszár személyes ellenének is tartják, s azon szemelyek, a kik Franczaiország hivatalos torténelmeit többet is tudni akarnak, veszélyes tervket tulajdonitnak neki, a melyek kevésszé a villámfaroni nap előtt tervőben lettek volna. Annyi igaz, hogy e jó hajtásra meg eddig egy francia rendjellel sincs feldiszitve. A szárd kormány ily nagy áldozata nyomán remélé, hogy visszonzojallatai a regenssegi ugyben Franczaiorszagtól szabad lesznek fog nyerni, mivelhogy Garibaldi lemondásának szándékai bizatsivnyát ada annak, hogy czélja a rendet Közép-olaszországban e congressus eldöntéséig fentartani, és hogy a regenssegnek is czélt ezen czélra kellene szolgálni, nem pedig a hatalmak vegzesenek eldontesi ugyul.

Nizza, nov. 19. Garibaldi ide érkezett, és a nizzai lapban egy kiáltványt bocsátott közre, melyben tudtára adja az olaszoknak, hogy ő visszavonul, mivel Közép-Olaszorszag mókodosi szabadságát, gát tetektik, és mivel egy nyomorult (miserable) és alattomos politika a dolgok menetétől osszezavarja. Felszólitja az olaszokat, hogy Victor Emmanuel király körül gyülekezzenek össze, és kinyilatkoztatja, hogy ő ismét fegyverhez fog nyulni, azon nap, midőn királya minden hű katonaját hazaszólitandja.

A genuai „Corriere Mercantile" nov. 17-ről irja:

„A derék Garibaldi tikk tegnap este érkezett ide Turinbol, és ma reggel magán ügyekben Nizzába utazott. Mindamellett a legmelegebben fogadták őt. Nehány nap multa Genuába fog visszatazni."

Az „Espero" erősíti, hogy a szövetség hadseregének főparancsnokságát Fanti tik fogja megtartani, ki a hadsereget a legjobban szervezte. Hogy Fanti tik csupán a legszigorubb velemenyt tartaná szemben azon Garibaldi-a lehető megtamadásra is törekedett, továbbá, hogy e két tábornok közt nem a legjobb egyetértés uralkodott, ezt tudva levő dolognak tartják.

Florenczben, mikent jelentve volt, kétségbe vonatott Cagrigna herczegnek azon joga, hogy helyettest tűzhetne ki. Turinbol e tárgyban f. hó 20-ról távirják, hogy Buoncompagni, mikent már taviratoztatott, 20-án Pármába és Modenába utazott, hogy ott a kormányt kezébe vegye.

A „Nord" Nápolyból nov. 12-ről egy hosszu tudósitást közöl, melyben meg akarja mutatni, hogy az utóbbi időkben a

Iskola Múzeum - Kolozsvári Régi Könyvtár - Szolgáltatott az Erdélyi Múzeum-Egyesület Könyvtára - Digitized by Szabó Ferenc - BCU Cluj / Napoca.

növekedő lehangolódsag csökkentésére, a kormány részéről semmi más nem történt, mint hogy időnként ujabb és ujabb eléfogadtatásai viletnek végbe. A fekete könyv névjegyzéke, melyben az ugynevezett „Attendibili"-k vannak feljegyezve, kik azzal vádoltatnak, hogy felforgatásra várakoznak, naprol napra nagyobb, mint számtan az ilelet nélkül elzárva tartott egyének száma is. Igaz ugyan, hogy a kormány folyvást hajlandónak vallja magát a „javitásokra," de ezeket nem akarjak fenntartás nélkül megkezdeni, és a beavatottak jól tudják, hogy Ferencz országi ugy gondolkodik, mint atyja Ferdinánd, ki Franczia ország képviselőjének, miczen ez a francia alkotmány elfogadésát ajánlotta, és az angol követnek, ki a piemonti alkotmány kikiáltása mellett szólt, nevetve ezt nyilatkoztatta: „Alkotmány szerintem synonim a forradalommal." A nápolyiak—ellátólag—el vanyak ragadatva a napoleoni levél fölött, melyből ők arany időket jósolnak magoknak, mig a kormány az abban kifejtett utópiák foltott boszankodik, és el van határozva ezen „Jövő Olaszország programmját kibuvó ajtók nélkül el nem fogadni. A szabadelvi nápolyiak annyira fe vannak bangolva remenyeikben, hogy az olasz szövetségi gyülestől csak felvermelenek nem kérdésokat.

Bolognából nov. 17-ről irják a „K. Ztg"-nak:

„Ma reggel 9 órakor érkezett ide Garibaldi elbocsátásának hire, délután 3 órakor ötven magas rangu tiszt nyujtotta be lemondásai, és ezek közül tobben már utban is voltak az elbocsátott tábornok felé. Garibaldi visszalépése minden időben nagyon feltünt volna, ezen visszalépésnek módja pedig a feltünésnek mellett még nagy elkeresedést is vont maga után. Ugyanis ennek irok—mondja a levelező—Garibaldi már Nizzában van, hogy szigetére hajókczon. Közép-Olaszország most egy időre talán polgárilag jól fog maradni, ha mindjárt kar nélkül is, de bizonyára még nem ertük el a dolgok végét. Mint fogjak e tudósitást fogadni Hinniben? Bologubban a levertség, kedvetlenség kiszomlithatlan. Ferfiak könyve szemekkel hüzik egymással e hirt. Oly hangulat lötezik, mint minden nemzeti szerencsétlenség alkalmával szokott uralkodni."

Ugyanczak Bolognából nov. 20-ról táviratilag jelenik: „Garibaldi lemondása hirének megérkezte után, egyenemelyek demonstrání akartak visszalépése ellen. De a kik annyi gyülekezet azonnal szétszetelt, és pedig a nemzetőrség egy igen fényes felfegése következtében, mely szabad ösztönből ragadott fegyvert.

— München, nov. 20. Mikénthallani, az itteni kormány ismét conferentiába hivta meg a német kormányokat. A conferentia e hó végével Würzburghan fogna összejöni, meghivattak pedig ahoz minden tisztán német szövetségi állam kormányai, azaz minden német kormány, kivéve Ausztria, Poroszország, Dánia (Holstein-Lauenburget illetőleg) és Hollandia (Luxemburgra nézve) kormányait. Azon tárgyakul, melyekkel a conferencia most foglalkoztatnak, eddig a kurhessení alkotmányügyét, a szövetségi-hadialkotmány revisióját, és a Baden által ajánlott szövetségi törvényszéket emlitik.

Az e hó 12-ki szövetségi ülésben Bajorország lényeges ösznhangzásban Szászországgal és Würtemberggel, a kurhesseni ügyben oly tartalmu kiegyenlitő szavazatot adott, hogy az 1852-diki alkotmány körében, a mennyire lehet az 1831-ki alkotmány határozatai ismét helyreállittassanak.

— Miként az „Indép."-nak irják, nem diplomatiai nehézségekben rejlik annak okja, hogy a Marokkó elleni expeditio elszórja mindenfelé, a dolog abban áll, hogy O'Donnell a csapatok hajórészállitását nem akarja addig eszközolni, mig azok szükséges táborí és hadiszerekkel ellatva nincsenek. Ez utóbbi —az „Indépendance" szerint—annyira rosz, hogy azt egészen ujra kelle szervezni. Az Afrikába hatszázort spanyol sereg 3 hadtestre — egy tartalékra és egy lovassezálylyal — van felosztva, az egészben tizennégy dandárra bet hadosztályban, egy elődandárral. A dandárok élanak 30 gyalog szerezredbeli, 18 vadász két és ½ tüzérségi, 2 mérnöki zászlóljból, és 9 század lovassegből. A tüzérségnek van 68 ágyuja. Egy, Cevtaból nov. 7-kéről érkezett hir szerint a zulimnak 1000 morja érkezett oda, és Ceuta előtt helyet foglalt; 200 ezek közül a Serrallban álló ugynevezett királyi mórok alakitott csapathoz csatlakoztak, hartalokul. E csapatok európai módra lő nadrágot viselnek. A spanyol órok szükségesnek tartották visszavonulni, mire a mórok látszolagos örommel foglaltak el O Ceutát.

Ujabbak. Olaszország legujabb szegyünk rajzolják a hatast, melyet a franczia politikának nyájosabb arcza oltan előidézett. A tőrini kabinet fölög szabadalmat kölcziik, mert ha Franczioarszag Buoncompagni ellen való ellenszegülése mellett megmarad, akkor a közép-olaszországi mozgalom vezetői mindenesetre felszólittatik volna Victor Manó, nyilatkozzák az ügyet mindenhoriza a mozgalomnak vagy mellette vagy ellene, azaz a bekelleszét vagy fogadja el határozottan, vagy utasitsa vissza. Párisi tudósitások szerint ezen kilássra való lehetet volt oka, hogy a franczia kormány Buoncompagni kinevezését elvetve elfogadta. Buoncompagninak a franczia kormány által lett elismerése Olaszországban már is mindenütt kedvező benyomást idézett elő.

— Turinból nov. 21-diken távirjak: Buoncompagni ma elutazott. „Proregens" czimet fog viselni, és Florenczbél vezényli majd a kormányzást. Farini és Ricasoli az Apenninek innenti és tuli tartományaiban fókormányzókká nevezetnek.

— Nizzából, nov. 19-kén irjak: Garibaldi itteni maradása mint mondják, csupán nehány napig fog tartani.

— Cowley lord, párisi angol követ, Londonba utazitról az a hir szárnyal, miszerint annak eszközlése végett mení volna Londonba, hogy a két kormány valami utun módon vetne véget a közvélemény nyugtalankodásnak, melyet a Franczioarszág és Anglia közötti háboru kitörésétől való félelem idéz elő. Ezuttal a szóban lévő alatt javasolt eszköz az általános lefegyverzésben allana. A „Morning-Post" nov. 26-kén meghazudtoja, hogy Cowley lord Londonba utaztának czélja a franczia-angol lefegyverkezes volna. Szerinte Anglia készületi nem franczioarszág ideziz elő.

— Becsi 24-ikén mind azt akarták elhiletni, hogy a congressus sötét mélében, angol-franczia háboru rejlenek: mert Franczioarszag a Villafrancaban vállalt kötelezettségeket szakitsége esetén még fegyverrel is kész lenne megvédeni, és még Anglia ellen is sióra szálni, ha ez él ama kötelezettségek teljesitésében gátolni akarna. Azonban ezen hirek a zürichi beke megerősitetlesse óta? Ugy kezd a dolog feltünni, mintha az egész valami szines hozott mű lett volna: a harczi zaj csillapodik, Franczioarszag s Anglia ellen ellenkedése szanni kezd, még Angliával is hallani, hogy az ottani lapok szintén be volt tanitva a nagy pathoszzal előadatott harczi játékra.

— Florencz, nov. 18. A toscanai kormány az európai hatalmakhoz ujolag egy emlékiratot intézett, melyben kifejtetik, hogy a toscanai nép, hahogy a congressus jóváhagyja ohajait (a Piemonthoz csatlakozást), az igazságosság e tényének örülni fog, ellenben azon esetre, ha a congressus az ellenkezőt határozná, azon szomoru kényszerüségben látna magát, az ily határozatot visszautasitani, s el van határozva, ha megtámadtatnak, bárha bizonyos bennes, hogy meg kellend dőlnie, az erőnek erővel allni ellenn.

— London, nov. 23. Párisból táviráj: Gróf Pourtales porosz követ Compiegnebe ment, hogy a boroszlói összejövetel iránt felvilágositásokat adjon. — Metternich ő addta Walewski grófnak az osztrák meghivó jegyeket a congressus-ra, melyek a franczia meghivó jegyekkel együtt franczia futárok által fognának átvitetni.

— Az angol kormány a hadsereg erősb lábra allitása végett elhatározta 35 ezredet egy második zászlóljával niveln. Az anyni, mintha 11 uj ezredet alakitna, mintán a katonaság száma 9 ezerrel növekedik, egy-egy ezred pedig csak 8 százemberből áll.

— A nov. 25-iki „Moniteur" egy cs. rendeletet közöl, mely de Moustier marquisnak becsi követté lett kinevezetését foglalja magában.

— Páris, nov. 21. Martimprey táboruok proclamatiója szerint Usda arra kötelezteteik, hogy bizonyos pénzösszeggel vállsa meg magát az érdemlett megfenyitestől s kaidja fogva Tangehe vetett. A kincstár a mondjuk, mi a marokkói kormány sajátja, melyivel Franczioarszag békében van, ferintelenül hagyatott. Ligny táboruok figyelő-hadteste a hátarnal fog maradni. A nyavalyák létszámát egy ötödel meggyőngitek; azonban a katonak hangulata bámulatos s a fegyelem változhatlan. A táboruok végül megigéré, hogy minden szolgálat-teleit tekintethe veend s a miniszteri megkérendi az érdemlett jutalmak kieszközlésére.

London, nov. 14. A „Times" ma Koletindából egy levelet hoz, melyben az állittatik, hogy Nena-Szahib, az ismeretes folkölő főnök meghalt.

— Frankfurt, nov. 23. Itteni japok szerint, a következők jelentetnek ki a würzburgi értekezlet fölött gyaruli: szülőföld; jogok, szövetségi törvényszék, a nemzeti mozgalom, a hedügyi szerkezet reformja, a hessení s a holsteini ügyek, a mérlékkérőli rendszelet, sulyviszonyczik stb.

Nov. 25. A szövetségujvles ügynapi üléseken a hessení választójelendelemség csatlakozott a bizottmányi javaslatokhoz, a rendek okajtsainak is némely engedmenyek tetdett; egyé-ránt kijelenté, hogy folyást az 1852-ki alkotmánynak akar ragaszkodni.

— Kassel, nov. 24. A második kamra 32 szavazattal 8 ellen elhatározá, hogy a szövetségugyléshez kérvényt fog benni, az 1831-ki alkotmány helyreállitása iránt.

Becsi börze. Nov. 26-án: Nemzeti kölcsön 78.30. pft. —Metalliques 5 percent 72.35. Urbéri papirok: magyar 73. 25.—erdélyi 71.25. Bankárcsárok 201.—Koroma 17.10. Cs. k. arany 5.87. Ezüst 24.50.

T. és felelős szerkesztő DOZSA DANIEL.

MAGÁN HIRDETÉSEK

(801) (1—3)

HIRDETMÉNY.

A nemsokára szőnyegre kerülendő tizedmentesitési ügyben szükségelt bejelentések megtételére, és más a tárgyban előfordululó épések végrehajtására nem juhatván a tavullevő teljes czimü földbiztosság, itten Nagy-Szebenben a cs. kir. földtehermentesitési alap igazgatóság allomási helyének könyzen ügyvöi eljárásra alkalmatlanok, mely kétségtelenül tekintetbe véve a jó akaratbiznak a fennforgó ügyben szükséges czélszerü szolgálatát, s illetőleg közügynöki irodáját a Méltóságos Tekintetes földbirtokos uraknak legméreskeletesb dij mellett ajánlani.

Az elvezteti dézma mentől több nemeinek megnevezése szükségeltetvén, az ujborztól (mustól) kezdve, a legutolsó szalmás gabonaig, valamint az alladézmának (minor decimanis is) nemei u. m. hiráin, kecsi-e, méh és méhecz dézma, ha szintén ezeknek menyiségre tiszta Ö. Kirom is számittatnak, legalabb nés szerint kijelelendők, mindenek felett pedig a cs. kir. földtehermentesitési országos bizottmány által ideiglenesen vagy pedig v gléppen kiké szletett kármentési ítélethe való bélatás megkivántatik.

A fennmegnevezett dézmanemeknek tisz a kijelelésének, és a kármentesitési ítéletnek alapján a szóban forgó bejelentések azon idejében kivészitethetnek, mely czélra alabbit annal inkább is képességet erez magában, mivel 6 esztendők lefolyta alatt mint Catastralis biztos bő tajék esmeretet szerzett magának. és terjedelmes szövetségeshen. Il.

A velem paranczolni kivanók, méltóztassanak hozzám intézendő rende etekhez törvényszékileg megerősitett fölhatalmazásokat is ellékelni

NEUGEBEIN KÁROLY, Ügynök.
N. Szebenben Péluczza 251. sz. alatt.

(780) (8—8)

Hirdetés.

☞ A földesurak dézmakárpótlásai kipuhatolására, bejelentésére és további vegjesen tárgyalására kisebb tőkék után 2, és nagyobb tőkék után 1% utólagos dijnokolás mellett ajánlja magát az alólirt kereskedő ház.

Ennélfogva a földes — ügyvéd — vagy felhatalmazott urak, csak a jogositot: és a helység nevét szíveskeljenek közölni az al lb irt, törvényesitendő felhatalmazás bekuldése mellett, és alig par nap alatt a munkálat szakszerűleg készülve beküva lesend.

Minthogy a megkivántatő erők és anyag bészerzésében nem fukarkodtunk, remélünk tömeges megbizásokat.

Pótlék.

Több felől nyilvánitott kétely eloszlatásual tisztelettel tudatjuk hogy azon ajánlatunk, melyet közelebbről a dézma kárpótlás kiszközlése iránt tettünk, akénl értelmezendő, miszerint mü (a bulyegnevénél) tübb alatistat is elfogadunk, és az elő rdulo nevére egyébet levelezés által kiegyenlitendjük, átaljában pedig minden bejelentést másolatban az il elő urakkal közlení kivánatra el nem mulatandjuk.

☞ A felhatalmazás szól:

Alábbiri saját és örökösein nevében felhatalmazom Nuridsin testvér urakat, az erdélyországi dézma kárpótlási jogaimat a földtehermentesitési alap igazgatóságnál bejelentení, az alt 1 ualványgozott tőkéket és kamat hátralékokat az illető földtehermentesitési pénztárnál felvenni és az ez nevemben érvényesen nyugtatványozni, egy szóval mindenet a mi a fennebbi tárgyalásokat kivántatik, kivétel nélkül végbez vinni vagy elintézni.

Kelt

18 N. N.

(757) (4—4)

STEIN JÁNOS

kiadó-könyvárus Kolozsvárt a általa minden könyvkereskedésében kapható:

GIRÓKUTI NAGY KÉPES NAPTÁRA

1860-dik évre.

Ára 1 uj forint.

(799) (3—3)

Alólirtnak cs. kir. országos szabadalmazott bécsi lámpagyára tisztelettel jelenti, hogy gazdag választéku lámpa-raktárát N.-Váradon ujváros Matlafélé házban, a Körösön levő kis hid közelében megnyitotta és azt Janky Antal ur kezeli.

Minden gyártmányain a fent emlitett helységben a legujabbnyasabb bécsi gyári áron kapható, ne ezelesen:

Moderateur, konyhalámpa		1 frt 40 kr olajfogyasztás óránkint ½ lat.
Gazdasági tukaréklámpa 1—3 személyre	2 fr 80 kr-tól—5 frt 30 kr-ig	„ „ 1¼ „
Családi dolgozólámpa 3—5 „	4 „ 20 „ 15 „	„ „ 1½ „
Szoba s utcalámpa 3—8 „	5 „ 75 „ 20 „	„ „ 2½ „
Mindenczmű moderateur porczelanlámpák 5 fr	„ 50 „	
„ „ finom öntvény „ 6	„ 20 „ 50 „	
Moderateur-szalon ebédlő s bálnak csillárok 20	„ 250 „	

Phönix takarékbál alabastrum nagyságban, tuczeje 17 ujkrajczár.
Villanyas gyujtók csomagja . . . 6 ujkrajczár.
Lám, üveczek, golyók, örernyők stb.

A lámpák árjegyzékkel ellátott rajzai Kolozsvárt PAPP JÁNOS kereskedő urnál megtekinthet k, hol egyszersmind megrendelések elfogadtatnak

Dömar R.

(800) (2—3)

Hirdetés.

Alsó Szén-utczába, a Muzeum kert szomszédságába gyu telek kertestől 305 szám alatt eladó. — Értekezhetni sétatér 9 szám.

(795) (3—3)

Eladó borok.

Egy hordó 1834-beli és három hordó 1854-beli különös jó helyen termett bor eladó. Értekezhetni iránta b. Farkas utczában 60-dik sz m alatti házná.

(802) (1—3)

Eladó butorok

vagynak belső-farkasutsza 54. szám alatt az emeleten.

AZ EV. REF. FŐTANODA KÖNYVNYOMDÁJA. (Belső farkasutcza 74 sz.)

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.